

RUDÝ BOHATÝR

MARKÉTA KLOBASOVÁ

MARKÉTA KLOBASOVÁ

RUDÝ BOHATÝR

© Markéta Klobasová, 2026

Cover illustration & cover art © Anna Boudová, 2026

Czech edition © Nakladatelství Epoque, Praha 2026

ISBN 978-80-278-0271-5 (print)

ISBN 978-80-278-1633-0 (ePub)

ISBN 978-80-278-1634-7 (mobi)

ISBN 978-80-278-1639-2 (pdf)

Tátovi

Zmizel další.

Sven svižně kráčel zákopem vyztuženým kládami a proplétal se mezi hloučky vojáků, zakutaných do dlouhých myších kabátů. Brázda se táhla stovky metrů před ním i za ním a připomínala ohavnou jizvu protínající les, kde se to hemžilo havětí. Krysy a veverky dlouho nevydržely, místo nich tu zůstávala jen ta lidská – zakopaná ve zmrzlé zemi a zoufalá roky války.

Minul vojína sedícího na hlídce u velitelského štábu jejich roty. Nebo spíš velitelské díry, jak vyhloubené místnosti všichni říkali. Kluk byl tak ztuhlý, že ani nestačil vstát a zasalutovat mu, než Sven zabušil na dveře sbité ze smrkových klád.

Svenovi to bylo fuk. Ty frčky stejně nic neznamenaly... a nebyly opravdové. On tu nebyl jako skutečný poddůstojník.

Měl tu úplně jinou práci.

Hlídka uvnitř vykoukla skulinou ve dveřích a pustila ho.

„... máme podezření, že se nebezpečně blízko dostali nepřátelští zvědové, pane.“

Kapitán Petr Petrovič Subbotin, vysoký, šlachovitý čtyřicátník, pokuřoval dýmku a díval se na mapu, kde mu jeden z vojáků ukazoval ohroženou oblast. Sven vlašně zasalutoval, když se k němu zvedly velitelské šedé oči.

„Pane.“ Zůstával však stranou.

Subbotin se beze slova obrátil na muže, co mu podávali hlášení.

„Zdvojnásobte hlídky. A *nestřílejte*. Chci je živé. Kdo je vyčenichá a chytí, dostane dvojité příděl.“

„Ano, pane!“

„Rozchod.“

Vojáci zasalutovali a odešli. Sven se ohlédl a pohozením hlavou vykázal i Subbotinova adjutanta u dveří.

„Tohle nikdo nesmí slyšet,“ řekl mladší muž omluvně a posadil se na špalek u stolu, což byl akorát vznešený název pro desku na kozách. „Protože tu máme průser jak hrom.“

Subbotin stiskl náustek dýmky mezi zuby a zafuněl. Vypadal nevyspale. A pěkně špatně naložený.

„Tak povídej.“

„Ztrácí se nám totemy. Dneska je to už třetí, co chybí.“

„Hm.“

Subbotin věděl, že ty pitomé totemy jim nepomůžou. Stejně jako nepomůžou všelijaké amulety, pravoslavné i obyčejné, co si chlapi různě kupovali od šejdířů. Zaručeně jim slibovali, že díky kústce toho či onoho svatého je mine každá kulka nebo že díky růženci požehnanému popem nad sebou budou mít anděla strážného. Jiní se spoléhali na lidové tradice a tajně, aby to velení nevidělo, si pořizovali zaječí pacičky, váčky z kůží černé kočky, kde nosili její kosti, aby se smůla přilepila na ostatky nebohého zvířete.

Petr Petrovič ale věděl, že je to všechno snůška hoven a lží.

Jediný pravý amulet byl od ní. Jen ona byla jediný pravý anděl strážný. *Jeho* anděl.

Odolal nutkání dotknout se vnitřní kapsy, kde talisman měl. Panenku spletenou z větviček a omotanou hadí kůží.

„Nos ji vždycky u sebe. Ochrání tě. Pověděla mi to stará teta z vesnice,“ řekla mu tehdy a tiskla mu dárek k srdci.

„... hm? To je všechno, co mi na to řekneš?“ prolomil Sven nepřijemné ticho. Pozorně si svého petrohradského přítele prohlížel.

„Asi je ukradli ti zvědové,“ nadhodil Subbotin a vybafl kouř z dohasínající dýmky. *Tím líp. Aspoň se ta pohanská smůla nalepí na ně,* blesklo mu hlavou. Kdo ví, jestli mezi záškodníky nepatřil i tady Sven Tarskij. Ty jeho pitomé *totemy* na ně klidně mohly přivolávat neštěstí. Hejno krys v zákopech, i když mrzlo. Zjevilo se, všechno rozkousalo a sežralo – a zmizelo. Tolik zaseknutých pušek, že takové snad nemohli pustit ze závodu. A čím dál víc nemocných, hlavně tyfem.

„Možná,“ zamumlal Sven a sledoval, jak Subbotin mechanicky hasí dýmku, jak urovnává nějaké složky na stole a jak vstává. Neoboril se na něj ani na něj nepoužil svoji autoritu, ale jako by mezi nimi stála zeď. Vysoká zasněžená hora.

Sven se nepohnul, když ho kapitán minul a vyrazil z díry ven. Ovanul ho chlad z otevíraných dveří, který dovnitř pronikal i přes tlustý plstěný závěs, a plíživé podezření, co měl na jazyku, konečně dostalo konkrétní obrysy.

Subbotin ho tam nechal bez jediného pohledu. Bez rozloučení. Bez rozkazu. Jako by Sven byl vzduch.

... a jako by Petr Petrovič Subbotin nebyl sám sebou.

KAPITOLA PRVNÍ

TYFUS

Z války si donesl dva georgijevské kříže, ukradenou dragounskou karabinu...

A ještě něco.

Když Georgij v horečkách ležel doma na kavalci, zakutaný do deky a houní, hlavou se mu honilo, jestli je to po tom všem opravdu konec. Na frontě kolem něj svištěly kulky, vybuchovaly granáty, vystřelovaly střepiny. Padlo pod ním několik koní, viděl umírat nespočet nepřátel a desítky svých spolubojovníků. Pronásledovali ho bolševici i carští, protože si při cestě domů, když vojenský revoluční výbor před půl rokem rozpustil jejich jízdní pluk, odmítl vybrat stranu.

Přežil všechno. Utekl všem.

A teď ho dostane nějaká zkurvená nemoc?

„Takže?“ zachraptěl a podíval se na doktora, prošedivělého asketického muže, který s pomocí lupy právě zkoumal skvrny na jeho trupu: „Co mi je?“

„Máte skvrnitý tyfus,“ konstatoval Stěpan Pavlovič Maslov a posadil se za dubový stůl pokrytý složkami a papíry.

Georgij nasucho polkl a žaludek se mu sevřel. Doufal, že přesně tohle neuslyší.

Tyfus poslední dobou v Rusku řádil jako smrtonosná metla. Během války se prohnal vesnicemi i armádou a nechával za sebou tisíce mrtvých, kteří umírali dlouho a v bolestech, dokud po nekonečných dnech blouznění nepodlehli naprostému vyčerpání.

Blouznění...

Počítaly se do toho noční můry? Nikdy jimi příliš netrpěl. Nebo si je nepamatoval. Ale teď ho za noci protkaných zimnicemi sužovaly se železnou pravidelností. Občas se budil do tmy a chvíli marně

tápal, jestli ho pořád paralyzuje sen, nebo už bdí a ten divný pocit je pozůstatek neklidného spánku. Ne však o frontě, kvílení granátů, štěkání kulometu nebo téměř lidském říčení umírajících koní. Ne. Byl to pozůstatek neznámé, nepochopitelné hrůzy schovávající se v divoké vánici, tichoučké ťukání po zmrzlé krustě sněhu... Čehosi, co nedokázal pojmenovat ani popsat.

Georgij si natáhl zapranou košili a zachmuřeně se zadíval z okna na zasněžené holé větve bříz a lip před malou dvoupatrovou nemocnicí v Ugodském Zavodě. Oproti Moskvě, kde, jak zaslechl, pár týdnů po definitivní vlně rudé revoluce stále tu a tam vypukaly šarvátky, tu byl nečekaný klid. Skoro jako by chaos v zemi neexistoval a městečko pár kilometrů od jeho rodné vesnice Strelkovky žilo ve své vlastní realitě. Možná proto sem prchl i městský doktor Maslov a nechal hladovějící Moskvu daleko za sebou.

„Máte tuhý kořínek, Georgiji Konstantinoviči,“ navázal Stěpan Pavlovič, když mladík nijak nereagoval. „Protože nechápu, jak jinak byste se sem v tom pokročilém stádiu vůbec dostal. Navíc pěšky...“

Georgij se unaveně pousmál a pokrčil rameny. „Na frontě jsem se naučil, že když vám smrt dýchá na záda, prostě musíte být rychlejší než ona.“

„Tak se toho držte i dál.“ Maslov se odmlčel a sundal si cvikr. „S vašimi příznaky byste už dávno měl být v kómatu.“

Georgij tu informaci nějakou dobu vstřebával a mlčky doktorovi zíral do vodových očí.

„Ale nejsem,“ zamračil se. „To je dobře, ne?“

„To je, ale... Úmrtnost je při tyfu vysoká z jednoho prostého důvodu: lék neexistuje. Můžeme jen mírnit příznaky.“

„A?“ pobídl ho Georgij, protože měl pocit, že mu neříká vše.

„... a v tak pokročilém stádiu jsem neviděl mnoho lidí, kteří by jej přežili.“

Georgij Maslovův nepřímý vyřčený ortel přijal mlčky. Bezvýrazně mu poděkoval a nechal se postarší sestrou v bílém nemocničním mundúru a jeptiškovské plachetce odvést do umývárny, kde dohlédli, aby se pořádně vydrbal a vydezinfikoval. A i když na něj vyhaslé, ploužící se postavy na chodbách nemocnice působily děsivě,

jako zjevení z jiného světa, zařekl se, že nedopadne jako ony. Nesmíří se s tím. Bude prostě dělat to, co mu odjakživa šlo.

Bude bojovat. Přežije.

I když ho sestra odvedla do nemocničního pokoje s děsivým nápisem *Karanténa*.

* * *

„Ta epidemie se začíná vymykat kontrole. Nemáme kam dávat lidi, docházejí nám medikamenty...“

Zemjakov, velitel ozbrojených revolučních sil v Moskvě, mlčel a mnul si strništěm zarostlou bradu, až to šustilo. V kalném světle bezútěšného zimního bezčasí vířily šupinky odloupenuté kůže.

„A co chcete ode mě, Ivanovskij?“

Mladý tmavovlasý doktor si Zemjakova pozorně prohlédl a odhadoval, jak troufalý může být. Nebyl tu úplně s požehnáním primáře... Vlastně tu byl za jeho zády. Ale nemohl se dívat, jak na postelích leží klidně i dva lidé a zbytek je na tenoučkých slamnících na zemi. Jako by toho během války nebylo dost.

„Když jste to tady v Moskvě převzali, slibovali jste, že se o lidi postaráte,“ začal rozvážně. „Že nejste necitelní a lhotejní jako car, který nechává národ zbytečně krvácet a umírat...“

Zemjakov si dál dřel bradu a vydal neurčitý zvuk.

„To jo. Jenom furt nechápu... Jak jako je nemáte kam dávat? Copak tu v Moskvě není dost baráků? Maštali? Čehokoliv, co má střechu, kurva.“

„Potřebují péči, ne píci.“

Velitelův pobočník, který se probíral papíry, tiše vyprskl.

„Pardon,“ zahuhlal, když ho Zemjakov propálil pohledem.

„Svatá Sofie puká ve švech, plukovníku. A co slyším od kolegů, tak i všechny ostatní nemocnice. Tohle není zlomená noha. Šíří se to. Šíří se to právě v takových mizerných podmínkách, jaké mi nabízíte.“

Zemjakov zase dlouho mlčel. Ten šustivý zvuk jeho vousů Zacharovi lezl na nervy.

„Pořád jste mi neřek, co ode mě teda chcete.“

„Kontaktovat nemocnice dál od Moskvy, zjistit kapacitu...“

„Tu nóbl hatmatilku si nechte vod cesty.“

„Zjistit *počet volných lůžek*,“ vyslovil Zachar trpělivě, „a podle situace zajistit převoz těch, kteří ho zvládnou.“

„Tak abych si to ujasnil. Šíří se to... a vy to chcete šířit dál?“

Zachar Zemjakova prakticky neznal, ale už mu došlo, jak na něj musí. Přistoupil blíž k jeho stolu a ztlumil hlas, aby ho plukovník musel doopravdy pozorně poslouchat.

„Když je předáme do péče zařízení v jiném městě..., už nebudou váš problém.“

Zemjakov se konečně přestal škrábat. A Zachar, vědom si své příležitosti, kvapně pokračoval: „Zásob je ve městě přece málo, vaši muži je musejí shánět po všech čertech. A v té zimě mrtvé ani nemůžeme pohřbívat, takže hrozí další riziko nákazy.“

„Hm.“

Zemjakov to zjevně vstřebával. Všichni měli problémů víc než dost a Zachar mu právě poskytl alibi, jak se jednoho zbavit. Aspoň částečně.

„Lesjo, dej mu štempl,“ rozkázal nakonec pobočníkovi. „Jeden vagón, Ivanovskij.“

Doktor potlačil vítězoslavný úsměv a vážně přikývl.

„Jeden vagón.“

To bylo víc, než na začátku očekával.

* * *

Bylo to ubíjející.

Georgij už znal každou prasklinu na stropě, každou šmouhu na okně. Evangelium, které jako jediný našel na nočním stolku, už také z nudy přečetl, i když k opravdové víře ho nedokázaly dohnat ani hrůzy války. Kupodivu mu však dodalo naději. Ne svým obsahem – ale že ho přečíst *zvládl*.

Místo aby blouznil a byl prakticky na márách jako pár ostatních z cimry, mysl měl jasnou a mohl počítat tlusté šlahouny větví za oknem i havrany, co jako funebráci čekali, až někdo odsud zase vypustí duši.

Primář měl pravdu. Měl zatraceně tuhý kořínek. A proto i šanci, že z toho, jako zatím ze všeho, na rozdíl od ubožáků okolo vyvázne živý. Držel se toho zuby nehty, té jiskřičky života, která tu tak zoufale chyběla. Pripadal si, že je tu s ní jediný. Jako by už ležel v márnici, kde zvuky okolo jsou pochody mrtvých těl, a ne zakašlání nebo šepot živých. Dokonce by nikdy neřekl, jak moc mu bude chybět jeho špinavá, nuzná chalupa o jedné místnosti, kde bývalo vždycky živo; i se svou obyčejnou hliněnou podlahou, zatuchlými dekami a moly prožranými ovčími houněmi. Oproti Charkovu, kde byl před rokem hospitalizován s otřesem mozku poté, co jeho průzkumný oddíl najel na minu, se navíc nemohl rozveselit ani pohledem na pěkné a mnohdy k leccemu svolné sestřičky – do spárů je dostala sestra Praskovja, podsaditá málomluvná padesátnice. Při odchodu se vždycky pokřižovala a kromě svých povinností se zdržovala pouze večer, aby se s nimi pomodlila.

Proto když se jednoho dne ukázal nový pacient, Georgij z apatie hned ožil. S ním jako by do pokoje, který byl i přes veškeré větrání stále zatuchlý nemocnými těly, vstoupilo trochu života. Světlovlasému mládenci mohlo být kolem dvaceti, podobně jako Georgijovi, a třebaže i on měl horečkou se lesknoucí oči a na trupu tmavé pihaté skvrny, pousmál se na něj.

Postele měli mít vedle sebe.

„Ahoj,“ otočil se blondák na Georgije, sotva ho sestra Praskovja uložila, pokřižovala se a odešla.

„Ahoj. Tyfus?“

„Jak jinak,“ ušklíbl se mládenec nevesele. „Ten je přece v módě.“

Georgij pobaveně frkl. A pak se k němu se zavržením kovové postele natáhl a podal mu ruku. „Georgij Žukov.“

Mladík na něj překvapeně zamrkal. „Děláš si srandu?“

„Ne. Proč bych měl?“ zamračil se Georgij nechápavě.

Blondák se rozesmál. Ten zvuk zněl v karanténě tak nepatřičně, až se na něj ti, co zrovna nespali, pohoršeně podívali. Převážná většina z nich se dostala do toho neurčitého věku upracovaných, válkou a neduhy zvalchovaných lidí, že Georgij vlastně netušil, kolik jim doopravdy může být. Věděl jenom to, že oni to na rozdíl od něj vzdali.

Na rozdíl od *nich*, uvědomil si o něco veseleji. A to i když se mládencův smích změnil v záchvat dráždivého kašle.

„Tak to je něco! Georgij Žukov,“ blondák mu konečně stiskl nabízenou ruku. Maličko vyčerpaně a mdle.

„No... a co? Jak se jmenuješ ty?“

„Vždyť ti to povídám! Georgij Žukov!“

Teď se uchechtl i Georgij. „Tak to ještě že máme stejnou nemoc. Co kdyby si nás spletli?“

„No, tak bys dostal klystýr navíc,“ zavtipkoval druhý Georgij.

„Tys snad klystýr dostal?“

„Ne. A doufám, že na to nedojde.“

„Neboj... Oni sem stejně moc často nechodí,“ ztišil Georgij hlas a úsměv mu pohasl. „Bojí se. Vidím to na nich.“

Druhý Georgij chápavě pokýval hlavou a podíval se ke dveřím, jako by se tam přece jen měl někdo objevit. Ani on se už neusmíval.

„A divíš se jim? Po cestě z fronty jsem viděl spoustu křížů... a nebyly vojáky, to vím jistě...“

Oba na moment zmlkli a Georgij si hoře pomyslel, že to veselí jim moc dlouho nevydrželo.

„No... a odkud seš, Žoro?“ rozhodl se raději změnit téma. „Můžu ti tak říkat?“

„Jasně, co by ne. V tom případě na tebe zbyl *Gorja*.“

„Tak to mám stejně radši,“ pousmál se Georgij a konečně si zase lehl, tentokrát na bok. „Já jsem ze Strelkovky.“

„Já tady odsud. Z Ugodskýho Zavoda. Pekař.“

„Pekař...! Vejslužku s tebou asi nemáš, co?“ povzdechl si Georgij. Možná byl nemocný, ale hlad měl pořád. Jenže nemocniční strava, navíc ve válce, nebyla nic moc. Ne že by od mládí nebyl s hladem starý známý a netykal si s paní Bídou – jeho rodná vesnice byla chudá a matka s otcem se museli sedřít do krve, aby jeho a sestru uživil. Ale když v deseti odešel do učení do Moskvy, polepšil si. A i v armádě krmili lépe, než když doma přišla krize a neúrodná půda je donutila utáhnout si opasky, doslova jako si bohaté paničky stahují své vosí pasy korzetem.

„Neboj, máma mi určitě něco donese,“ šeptl Žora. „A nese to přece *Georgiji Žukovovi*, takže...“

„... takže ti to můžu sníst?“ uculil se Georgij.

„Když to stihneš dřív než ta almara...“, zkřivil Žora rty.

„Myslíš sestru Praskovju?“

„Jo. Je válka. Kdokoli tlustej je podezřelej. Myslíš, že žere ty, co to nezvládnou? Víš co, má tu přece uklízet.“

„To je trochu nechutný“, zašklebil se Georgij.

„Trochu úcty, mladíci! K té dobré duši, která se o nás stará!“ štěkl na ně z postele naproti drobný starý mužík, kost a kůže.

„Ale však my si děláme jenom srandu, dědo“, nasadil Žora smířlivý tón. „Co jinýho nám tu zbejvá. Mlčet a čučet jako na funuse?“

Georgij se mimoděk podíval na Petra Petroviče. Kdysi možná osmahlý, ale nyní nemocí pobledlý čtyřicátník ležel v posteli přesně naproti a zíral do stropu. Celé dny, bez jediného slova. Na cokoli, co po něm Maslov nebo Praskovja během vizity chtěli, reagoval jako v medu. Jako by je ani neslyšel. Toho funus brzy čekal. A Georgij se přese všechno děsil, že skončí stejně.

„Však je nechte, Nikifore Borisoviči. Je pravda, že tu konečně není taková nuda“, zastal se jich slabým hlasem znavený pantáta s pleší. „Víte, co se říká. Mládí je nejlepší lékař.“

„Vocaď pocaď“, zabrblal Nikifor v odpověď. „Sestra Praskovja je obětavá žena. Jako všichni tady v nemocnici. Pánbu jim to zaplat.“

V pokoji na moment zavládlo ticho. Spasitel na kříži na stěně visel tak nějak výmluvněji.

„Hele, jsem utahanej jak špagát vod zvonku“, šeptl pekař. „Zdřímnu si. Popovídáme si pak.“

„Jasně. Rád jsem tě poznal.“

„Taky, taky...“, zamumlal Žora – a během chvilky znaveně usnul.

Georgij se s úsměvem otočil na druhý bok a zadíval se na havrany na větvích.

Smůla, funebráci. Na mně si ještě nesmlsnete. Ani sestra Praskovja, ušklíbl se v duchu. S jeho novým známým ten pobyt v nemocnici už tak tragicky nevypadal.

* * *

Bylo kolem třetí hodiny ráno, když mládenec v moskevské nemocnici u svaté Sofie se zachroptěním vydechl naposledy. Jeho nesouvislé, ale naléhavé výkřiky přivolaly sestry a ty se ho v jeho záchvatu snažily udržet na lůžku. Zmítal sebou, ústa a jazyk rozdrásané vlastními nehty, a dusil se krví i zvratky.

S námahou ho otočily na bok – a tehdy se jim vysmekl. V ničem nepřipomínal k smrti vyčerpaného pacienta, jakého viděly večer. S odhodláním, jaké mívají jen šílenci, se z posledních sil svalil z nemocničního lůžka a dával a dával, jako by mu v krku uvízla rybí kost.

Ten už svůj vlak promeškal..., napadlo Zachara chmurně. Dorazil jen o pár desítek vteřin později, ale i to stačilo, aby mládence už nerozdýchal. A i když na frontě mu pod rukama umřely stovky mužů, stejně se za to vždycky trochu nenáviděl.

Zatlačil mu oči a umanutě ignoroval ty živé, které noční incident probudil. Nezbyvalo než nechat tělo odnést – k mnoha dalším čekajícím na pohřeb.

Když ho sanitáři nakládali na nosítka, pohled mu padl na tmavé skvrny na mladíkově nehybné hrudi. Vypadaly jako kaňky rozpité na papíře. Anebo to možná byla krev. Zachar si promnul unavené oči a potlačil zívnutí. Noční byly poslední dobou nekonečné.

V kanceláři se chopil papíru připnutého k deskám. Tužka tiše zaškrábala, jak s těžkým srdcem ze seznamu k převozu škrtał ta tři slova.

Georgij Ivanovič Žukov.

* * *

Pekařský synek Georgij Pavlovič Žukov do karantény vážně přinesl svěží vítr. Vyprávění vtipných historek, z poloviny nepochybně vymyšlených, přerušovalo jenom jeho štekavé kašlání – a jak slíbil, matka mu opravdu poslala kus dobrého žitného chleba. Oba jmenovci se do něj hladově pustili.

„Chuť k jídlu, to je znamení, že to s náma není tak špatný,“ zahuhňal Žora s plnou pusou.

Cpali se tajně, v noci po vizitě, aby jim ostatní nezáviděli. A hlavně aby se nemuseli dělit. Georgij sobectvím jindy netrpěl, ale v tomto případě se Žorou souhlasil. Krajíc chleba by dal jedině Petru

Petroviči, kterého mu bylo nejvíc líto. Noci byly jediná doba, kdy vydal nějaký zvuk: vzdychky křečovitě svíral pokrývku a kňučel jako nakopnutý pes.

„Zvládneme to,“ prohlásil Georgij přesvědčeně. „Doktor tvrdil, že bych měl být dávno v kómatu. A hele.“

„Vážně?“ podivil se Žora. „A jak to poznal?“

Georgij pokrčil rameny. „Asi ty skvrny...“

„Jó, skvrny... Vypadáme, jako by před náma kráva dupala do hnoje.“

Georgij vyprskl smíchy, až se málem zakuckal. Žora tu byl teprve druhou noc, ale hned k sobě našli cestu, jako by byli nejen jmenovci, ale i ztracení bratři. Pravda, navenek tak nevypadali: Žora byl štíhlý a hubený, s tmavýma šteněcíma očima, zato hnědovlasý Georgij měl široká ramena, silné ruce a ocelový pohled. Co nenahnal na výšce jako bidlo Žora, to doháněl silou. Ačkoli i ta poslední dobou vzala zaslavé. Kdysi nosíval pytle zrní nebo otepi srolovaných kožešin a pomalu se ani nezapotil, a teď mu ruce těžkly i po tom, co ulomil další sousto chleba. Ale jak byl dobrý... a čerstvý...

Petr Petrovič ze spánku najednou vyhekl. Žora sebou leknutím trhl.

„Nezavoláme sestru...?“ zeptal se nejistě.

„Ta mu nepomůže,“ zamumlal Georgij. „Zdá se mu o válce.“

„Jak to víš?“

Georgij pokrčil rameny, i když ho Žora nemohl ve tmě pořádně vidět.

„Prej nebyl němej odjakživa. To až z fronty se tak vrátil. Podle sestry Praskovji býval oficír. A... jednoho dne prostě přestal mluvit. Nevydával rozkazy, nestaral se o svý muže. Jenom tam v zákopu seděl – a zíral.“

„Co tam, chudák, asi musel vidět, že ho to tak sebralo,“ zašeptal Žora tichounce, bez předchozího elánu. „Důstojníka...!“

Georgij to na rozdíl od Žory raději vědět nechtěl. Stačilo to, co vídal on.

Petr Petrovič do ticha vydal další neartikulovaný zvuk a vzlykl. Žora se vedle na posteli zavrtěl. Georgij měl dojem, jako by si přitahoval peřinu výš k bradě. On ji ale naopak se zaťatými zuby odtáhl.

Sestra Praskovja ho neúnavně zakrývala, i když by chvílemi přísahal, že pod ním na prostěradle zůstane zčernalá ohořelá díra. Svaly ho bolely jako čert, hůř než po prvních dnech vojenské přípravy. A to bylo co říct, protože tehdy z nich výcviková důstojníci sdírali kůži zaživa. Těm, kdo neposlechli, někdy doslova.

„Kam jdeš?!“

Žora to šeptem skoro vyjekl. Zvuky nesoucí se od postele Petra Petroviče byly totiž čím dál děsivější. Sípavě se zhluboka nadechoval, až mu hvízdalo na plicích, a když se Georgij v nenáviděné noční košili došoural blíž, v mdlém šeru, které odrážel sníh, ve tmě rozeznal na krku napjaté šlachy.

„Petře Petroviči. Vzbudte se,“ šeptl na něj. Nepomohlo to, s čímž ani nepočítal. Proto se opatrně dotkl jeho ramene.

Petr Petrovič se díval přímo na něj. Lesknoucí se oči zapadlé hluboko v černých jámách očních důlků.

Georgijovi z toho pohledu přejel po zádech mráz. Petr Petrovič se za celou dobu na nikoho zpříma nepodíval. Nikdy.

V nemocničním pokoji zavládlo nepřirozené ticho. Nikdo nezačal spaní, nepovzdechl si, dokonce se ani nezavrtěl. Žora jako by za Georgijovými zády vůbec nebyl nebo taky ztratil hlas.

„Jenom se vám něco zdálo...,“ zachraptěl Georgij, přestože mu něco říkalo, že by měl mlčet.

Petr Petrovič neodpověděl. Jako vždycky tam akorát bezvládně ležel.

A zíral.

Georgijovi se kolem žaludku rozlil nepříjemný pocit. Podobný, jaký měl, když ho jednou při průjezdu hustým tmavým lesem na zádech lechtal hledáček nepřátelského střelce. A proto raději pomalu couvl.

„Dobrou noc...“

Petr Petrovič mlčel i tentokrát. Ale čím víc se Georgij vzdaloval, tím víc jako by ho ze záhadného důvodu přitahoval.

Pomalů si sedal.

Žora se schoval pod peřinu až nad nos, jako by nikdy v žádné válce nebyl. Z Petra Petroviče sálalo cosi znepokojivého a děsivého, co nemělo se střelbou a křikem nic společného. Pekař se chtěl rozběhnout

ke dveřím a začít na ně bušit, aby se sestra, dřímající na službě, probírala.

Georgij mezitím nejpomaleji, jak dokázal, dosedl na svou postel. Tichounce vrzla.

Petr Petrovič seděl, záda rovná. Georgij věděl, že pořád civí na něj. Kdyby mohl, vpálil by mu kulku do čela.

Ta křišťálově čistá a nemilosrdná myšlenka se objevila naprosto nečekaně, až Georgije zarazila. Raději zalezl zpátky pod peřinu, čelem k Žorovi. Spánek byl však to poslední, na co navzdory únavě myslel.

Žora vedle něj nebyl pod přikrývkou skoro vidět. Strnule ležel na zádech a pod látkou si bezhlesně odříkával modlitbu k Bohorodičce.

Petr Petrovič se ani nepohnul. A oba Georgijové ani nedutali.

Trvalo snad věčnost, než temná vyzáblá silueta klesla zpátky na polštář. Stejně nepřirozeně pomalu, jako se napřímila.

Georgij se Žorou si ve tmě vyměnili pohled. A až do rána neza-mhouřili oči.

* * *

„Co to, *kurva*, bylo...?!“

To byla Žorova první slova, jakmile skončila každodenní ranní vizi-ta. Petr Petrovič jim ve spánku hrdla nerozsápal a v kalném pro-sincovém ránu to všechno vypadalo jako děsivý sen. Němý carský důstojník se choval jako jindy. Mdle, apaticky. Na Georgije ani ni-koho jiného se nepodíval.

„Nevím...“ odpověděl Žorovi také šeptem, ale na rozdíl od něj napůl nepřítomně, jak se nimral v kaši. Kdyby to jeho přítel neviděl taky, opravdu by si myslel, že se mu to jenom zdálo. Jenže on to viděl. A jemu se to nezdálo. Vysvětlení proto bylo jednoduché.

„Prostě... mu přeskočilo. Šílení lidi se chovají divně.“

„Třeba není šílenej.“ Žora se ke Georgijovi naklonil blíž. „Vypadal jako posedlej...“

„Je cvok.“

„No vážně!“ bránil se Žora. „Babička mi o tom povídala. Jak u nich pop jednou vyháněl nečistý síly... z její mladší sestry. A víš co? Včera jsem se modlil. A on... on si pak zase lehl.“

„Vždyť sestra Praskovja sem pořád chodí, čte Bibli a modlí se. A nic. Petr Petrovič leží a ani ji nevnímá,“ namítl Georgij. Ale i když nechtěl, prvotní lidský strach pohřbený více či méně hluboko v každém člověku, měl z Petra Petroviče taky divný pocit. Akorát Georgij nebyl ten, kdo by na něj v rozhodující chvíli šel s modlitbou. Ne, on měl raději *pádnější* argumenty.

Žora si povzdechl. „Asi máš pravdu...“

Ale večer, když sestra Praskovja všechny zkontrolovala, obstarala a jako pokaždé si sedla na stoličku, aby začala za svitu lampy číst, se Žora k modlitbám stejně přidal.

Georgij jako jediný ne. Oči měl přikované k posteli naproti, kde katatonicky ležel Petr Petrovič. Ale jak předpovídal, nic se nestalo. Žádné škubnutí při jméně Božím, žádná křeč u proseb k Bohorodičce.

Nedivil se. Monotónní hlas sestry Praskovji byl jako šeptání gramofonové desky, která dávno dohrála.

Nemoc Georgije uspala někde v polovině Zdrávasu.